

1. Kasvit valloittavat maapallon

alkio	Kun munasolu hedelmöittyy ja alkaa jakautua, syntyy alkio, varhaisessa kehitysvaiheessa oleva kasvi tai eläin.
bakteeri	Yksisolainen mikroskooppisen pieni eliö, jolla ei ole tumaa. Bakteerit ovat yksi eliökunnan kolmesta pääryhmästä.
eliö	Kaikki elävät oliot ovat eliöitä, jotka syntyvät, kasvavat, lisääntyvät ja kuolevat. Eliössä on yksi tai useampi solu. Katso: solu.
eläinpölytys	Eläimet siirtävät siitepölyä kukan heteistä emiin.
emi	Kasvin naaraspuolinen sukuelin, jossa on kasvin munasolut. Emissä kehittyvät kasvin siemenet.
fotosynteesi, yhteyttäminen	Tapahtuma, jossa viherhiukkasia sisältävät eliöt tuottavat sokeria ja happea hiilidioksidista ja vedestä auringonvalon avulla. Fotosynteesi tarkoittaa samaa asiaa kuin yhteyttäminen.
hede, heteet	Kasvin koiraspuolinen sukuelin, jossa kehittyy siitepölyä. Siitepöly hedelmöittää naaraspuolisen munasolun.
itiö	Eliön osa, jonka avulla se voi lisääntyä suvuttomasti. Itiöistä kasvaa uusia eliöitä.
itiökasvi	Kasvi, joka lisääntyy itiöiden avulla, esimerkiksi sammal.
itiöpesäke	Itiökasvien itiöt valmistuvat itiöpesäkkeissä. Katso: itiö, itiökasvi.
itsepölytys	Kasvi pölyttää omat emikukkansa omalla siitepölyllään.
koiras	Se sukupuoli, joka tuottaa siittiösoluja, joilla se hedelmöittää naaraan. Katso: naaras.
lepotila	Epäsuotuisissa olosuhteissa jotkut alkeelliset eliöt pystyvät vaipumaan lepotilaan, jossa elintoiminnat pysähtyvät. Kun olosuhteet paranevat, eliö virkoo.
monisolainen eliö	Eliö, joka koostuu useammasta solusta. Vertaa yksisoluiset.
munasolu	Naaraan sulusolu. Katso: koiras.

naaras	Se sukupuoli, joka tuottaa munasoluja ja jonka koiras hedelmöittää. Katso: koiras.
pölytys	Siitepöly siirtyy kasvin emin luo, esimerkiksi hyönteisten tai tuulen avulla. Pölytyksen tuloksena kasville kehittyy siemenet. Katso: hede, emi.
ravinne	Aine, jota eliö tarvitsee elämiseen ja kasvamiseen.
sekovartinen	Kasvi, jolla ei ole erillistä juurta, varsia tai lehtiä. Sammalet ovat sekovartisia.
siemenkasvi	Kasvi, joka lisääntyy siementen avulla.
sienijuuristo	Kasvin juuriston ja sienien muodostama rakenne, jossa sienien rihmasto on kietoutunut kasvin juuriston ympärille.
solu	Eliöt rakentuvat soluista.
suvullinen lisääntyminen	Lisääntyminen, joka tapahtuu siittiösolujen ja munasolujen avulla.
suvuton lisääntyminen	Eliö lisääntyy esimerkiksi jakautumalla. Uusi yksilö on täysin samanlainen kuin alkuperäinen eliö.
tumalliset	Eliöitä, joiden soluissa on tuma.
tuulipölytys	Siitepöly lentää kukasta tuulen mukana toisiin kukkiin.
vesipölytys	Vesikasvien sukusolut löytävät toistensa luo veden virtauksen mukana ja hedelmöittyvät.
viherhiukkanen	Solujen osa, joka sisältää lehtivihreää. Yhteyttäminen tapahtuu viherhiukkasissa. Katso: fotosynteesi, yhteyttäminen.
yksisoluiainen	Eliö, joka koostuu vain yhdestä solusta ja lisääntyy jakautumalla.